

## 1276

## PISMO OKÓLNE Nr 255 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 20 października 1954 r.

## w sprawie zasad organizacji zastępstwa sądowego w urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych.

Zgodnie z przepisem art. 5 dekretu z dnia 2 czerwca 1954 r. o zastępstwie sądowym władz, urzędów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 25, poz. 93) organy zastępstwa prawnego przekazały zainteresowanym jednostkom wszystkie sprawy cywilne prowadzone dotychczas przez organy zastępstwa prawnego; w sprawach wszczętych po dniu 30 czerwca 1954 r. działają zamiast organu zastępstwa prawnego kierownicy zainteresowanych jednostek lub pełnomocnicy ustanowieni przez tych kierowników albo przez organy nadrzędne.

Przy organizowaniu w związku z powyższym przez ministerstwa (urzędy centralne) obsługi prawnej w celu zabezpieczenia właściwego załatwiania spraw zastępstwa sądowego zarówno przez same ministerstwa, jak i przez podległe im jednostki, należy oprzeć się na następujących zasadach:

- 1) Prowadzenie spraw sądowych należy zgodnie z powołanym na wstępie dekretem do urzędu, instytucji lub przedsiębiorstwa państwowego, którego sprawa bezpośrednio dotyczy. W poszczególnych jednakże przypadkach, o których mowa poniżej, zainteresowane jednostki powinny działać przez organy nadrzędne.
- 2) Organ nadrzędny powinien zastrzec działanie w szczególności ze względu na:
  - a) szczególne kwalifikacje potrzebne dla prowadzenia określonego rodzaju spraw lub konkretnej sprawy,
  - b) szczególne znaczenie określonego rodzaju spraw lub konkretnej sprawy, a także w przypadku
  - c) znacznej odległości siedziby sądu od siedziby zainteresowanej jednostki,
  - d) niemożności właściwego prowadzenia przez zainteresowaną jednostkę sprawy nie objętej lit. a) — c) z braku odpowiednich pracowników.
- 3) W przypadkach, o których mowa w pkt 2, sprawę prowadzi jednostka bezpośrednio nadrzędna nad jednostką zainteresowaną lub organ naczelny.
- 4) W myśl powyższych założeń działanie w imieniu zainteresowanej jednostki podległej powinno objąć ministerstwo (urząd centralny):
  - a) we wszystkich sprawach przed Sądem Najwyższym,
  - b) w sprawach toczących się przed innymi sądami, jeżeli jest to uzasadnione wagą sprawy lub jeżeli sprawa toczy się w Warszawie albo w pobliskiej miejscowości, a siedziba jednostki zainteresowanej jest zbyt oddalona.
- 5) Jednostka bezpośrednio nadrzędna powinna objąć prowadzenie:
  - a) ważniejszych spraw przed sądami wojewódzkimi,
  - b) spraw toczących się w siedzibie jednostki bezpośrednio nadrzędnej lub w pobliżu tej siedziby, jeżeli siedziba jednostki zainteresowanej jest zbyt oddalona,

- c) innych spraw nie objętych lit. a) i b), jeżeli zainteresowana jednostka nie posiada pracowników dostatecznie wykwalifikowanych do prowadzenia sprawy.
- 6) W uzasadnionym przypadku (np. z uwagi na dokładną znajomość skomplikowanego stanu faktycznego sprawy i przebiegu procesu) organ nadrzędny może postanowić, że sprawę wymienioną w pkt 4 lub 5 prowadzić będzie jednostka bezpośrednio zainteresowana.
- 7) Jeżeli siedziba sądu znajduje się w znacznej odległości od siedziby zainteresowanej jednostki, organ nadrzędny może postanowić, że z jego upoważnienia prowadzenie sprawy obejmie lub weźmie udział w czynności sądowej pracownik równorzędnej jednostki podległej temuż organowi nadrzêdnemu, znajdującej się w siedzibie sądu lub w jej pobliżu.
- 8) Jeżeli w siedzibie sądu nie było odpowiedniej (równorzędnej z jednostką zainteresowaną) jednostki podległej temuż organowi nadrzêdnemu, delegowanie zaś pracownika jednostki zainteresowanej, jednostki bezpośrednio nadrzêdnej lub ministerstwa (urzędu centralnego) byłoby zbyt utrudnione i niewspółmiernie kosztowne — dopuszczalne jest powierzenie prowadzenia sprawy lub wzięcia udziału w czynności sądowej miejscowemu lub znajdującemu się w najbliższej miejscowości zespołowi adwokackiemu.
- 9) Za sprawy ważniejsze, których prowadzenie przed sądami powinno być przejęte przez organ nadrzêdny (pkt 4 lit. b) i pkt 5 lit. a), uznać należy sprawy o charakterze precedensowym. Do ważniejszych należy zaliczyć również sprawy o wyższej wartości przedmiotu sporu; kwotę roszczenia, uzasadniającą przejęcie sprawy przez ministerstwo lub jednostkę bezpośrednio nadrzêdną, powinno określić ministerstwo (urząd centralny) dla poszczególnych kategorii jednostek podległych odpowiednio do charakteru i częstotliwości spraw. Kierownik zainteresowanej jednostki może uznać niezależnie od powyższych kryteriów, że sprawa jest szczególnie ważna, i wystąpić do organów nadrzêdnych o objęcie sprawy przez organ nadrzêdny; nie zwalnia go to jednak od prowadzenia sprawy aż do uzyskania odpowiedniej decyzji.
- 10) Zastosowanie ogólnej zasady prowadzenia spraw sądowych przez zainteresowane jednostki bezwarunkowo nie może prowadzić do braku koordynacji w prowadzeniu spraw danego resortu i do rozbieżności przy wytaczaniu i prowadzeniu spraw. Powinno temu zapobiec należyte obsadzenie komórek prawnych w ministerstwach i jednostkach podległych, wprowadzenie i wykonywanie systematycznej kontroli prowadzenia spraw przez jednostki podległe, udzielanie jednostkom podległym wytycznych ogólnych, jak również i wyjaśnień w sprawach konkretnych, odpowiednie zorganizowanie sprawozdawczości.

Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) złożą Prezesowi Rady Ministrów w terminie do dnia 30 listopada 1954 r. sprawozdania o sposobie zorganizowania zastępstwa sądowego w podległym resorcie, z dołączeniem odpisów wydanych zarządzeń.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*